DEVLET DESTEKLİ SERA SİGORTASI GENEL ŞARTLAR – 2024

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

- (1) Bu sigorta ile 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 12'nci maddesine istinaden, Cumhurbaşkanı kararı ile kapsama alınan risklerin, Tarım ve Orman Bakanlığı'nca belirlenen kayıt sistemlerine uygun olarak, kayıt altına alınan ve risk değerlendirmesi sonucunda, sigortaya kabulü uygun görülen seralara ve içindeki ürünlere poliçede belirtilen risklerin, doğrudan neden olacağı maddi zararları, sigorta bedeline kadar teminat altına alınmıştır.
- (2) Teminat altına alınan riskler poliçede belirtilir.
- (3) Bu genel şartların uygulanmasında, Devlet Destekli Sera Sigortası Tarife ve Talimatları dikkate alınır.

A.2. Teminatın Kapsamındaki Haller ve Teminatların Tanımı

A.2.1. Teminat Kapsamında Olan Haller

- (1) Bu sigorta ile risk inceleme/ değerlendirme sonucuna göre dolu, deprem, taşıt çarpması, fırtına, hortum, yangın, heyelan, sel ve su baskını, kar ağırlığı teminat kapsamına alınmaktadır.
- (2) Yüksek tüneller için yapılacak risk inceleme-değerlendirme sonucuna göre, içindeki ürünün ve plastik örtüsünün; dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, taşıt çarpması, deprem ile sel ve su baskını risklerine karşı sigortası yapılır.
- (3) Alçak tüneller için sadece içindeki ürüne; dolu, dolu kalite kaybı, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, yaban domuzu ile sel ve su baskını risklerine ve domates, biber, patlıcan, kavun, karpuz ürünleri için isteğe bağlı olarak teminat kapsamına alınabilen yeniden ekim dikime sebep olan don riskine karşı sigorta yapılır.
- (4) Poliçede teminat altına alınmış risklerden birinin gerçekleşmesi halinde seranın cam örtü malzemesi ve/veya konstrüksiyon kıymetlerinin doğrudan bir zarara uğraması sonucu enkazın sökülmesi, kaldırılması, temizlenmesi, taşınması masrafları enkaz kaldırıma masrafı teminatı ile tarife ve talimatlar, "2.Tazminatın Hesabı" maddesinin 10. bendinde belirtildiği sekilde teminat altına alınır.
- (5) Teminat kapsamındaki bir risk nedeniyle topraksız tarım yapılan seralarda, teknik donanım unsurunda hasar meydana gelmesi sonucunda, ürünün doğrudan etkilenmesi ile oluşan miktar kayıpları teminat kapsamında değerlendirilir.

A.2.2. Teminatların Tanımı

- a) **Deprem Teminatı;** deprem ve yanardağ püskürmesinin, doğrudan veya dolaylı neden olacağı yangın, infilak, yer kayması veya toprak çökmesi etkisiyle meydana gelen zararları,
- b) **Dolu Teminatı**; dolu tanelerinin doğrudan çarpma etkisiyle sera örtü malzemesinde meydana gelen yırtılma, delinme ya da kırılmalar ve ürün, konstrüksiyon, teknik donanımlarda oluşan zararlar ile yoğun dolu yağışından sonra, çatı üzerinde biriken dolunun gerek ağırlığı gerekse kayması ve/veya düşmesi nedeniyle sigortalı unsurlarda meydana gelen zararları,

- c) Fırtına Teminatı; yağmur, kar, dolu ile beraber olsun veya olmasın; münhasıran fırtına (10 metre yükseklikte hızı 62 km/saatten fazla esen rüzgârlar) etkisiyle veya fırtına sırasında rüzgârın sürüklediği veya attığı şeylerin çarpma etkisiyle meydana gelen zararları, (*)
- ç) Heyelan Teminatı; zemini kayalardan, yapay dolgu malzemesinden, döküntü örtüsünden veya topraktan oluşmuş kütlelerin yerçekimi, eğim, aşırı yağış, su ve benzeri diğer kuvvetlerin etkisi altında, yerlerinden koparak aşağı ve dışa doğru hareketinin etkisiyle meydana gelen zararları,
- **d) Hortum Teminatı**; dar bir alanda ani basınç değişikliği ile girdap şeklindeki çok şiddetli rüzgârın etkisiyle meydana gelen zararları,
- e) Kar Ağırlığı Teminatı; yoğun kar yağışından sonra, çatı üzerinde biriken karın gerek ağırlığı gerekse kayması ve/veya düşmesi nedeniyle meydana gelen zararları,
- f) Sel ve Su Baskını Teminatı; çok yoğun yağış veya kar erimesi sonucunda oluşan ani su akıntılarının etkisiyle vadi, göl, nehir, çay, dere yatakları ve kanalların, büyük su kütlesi ile yüklenerek taşması ve aşırı yağışlar nedeniyle eğimli arazilerde meydana gelen şiddetli yüzey akışları, bu yüzey akışlarının arazinin alt kısmında birikmesi sonucunda meydana gelen zararlar ile taban suyu yükselmesi ile ilgili olmayan, toprağın infiltrasyon (geçirgenlik) kapasitesinin üzerindeki yağış miktarı ile toprakta meydana gelen su birikmesi sonucunda sigortalı unsurlarda doğrudan oluşan zararları,
- g) Taşıt Çarpması Teminatı; kara, hava ve deniz taşıtlarının sigortalı unsura çarpma etkisiyle meydana gelen zararları,
- **ğ)** Yangın Teminatı; yangının, yıldırımın, infilakın veya yangın ve infilak sonucu meydana gelen duman, buhar ve hararetin etkisiyle meydana gelen zararları,
- h) Enkaz Kaldırma Masrafı Teminatı; poliçede teminat altına alınmış risklerden birinin gerçekleşmesi halinde seranın cam örtü malzemesi ve/veya konstrüksiyon (iskelet) kıymetlerinin %75 ve üzerinde doğrudan bir zarara uğraması sonucu enkazın sökülmesi, kaldırılması, temizlenmesi, taşınması masraflarını

ifade eder.

- (2) Bu tanımlar, teminatların genel açıklaması olup, gerçekleşen riskin sigortalı unsurlar üzerindeki etkisinin belirlenmesinde, Tarım Sigortaları Havuzu eksperi raporları esas alınır.
- (3) Teminat kapsamındaki riskler nedeniyle meydana gelen kayıplar, poliçede belirtilmiş olan sigorta dönemi ile sınırlıdır. Takip eden yıllardaki zarar etkisi, teminat kapsamı dışındadır.
- (*) Fırtına hasarının tespitinde sahada fırtınaya ilişkin emareler dikkate alınır.

A.3. Sigorta Bedeli

- (1) Sigorta bedeli, aşağıdaki unsurlardan oluşur:
 - a) Sera içindeki ürünün üretim devresi sonunda ulaşması beklenen değeri veya sigorta süresi içinde, birden fazla devrede ürün alınıyorsa, bu ürünlere ait üretim planına göre söz konusu ürünlerin, üretim sonlarında ulaşması beklenen değerlerinin toplamı.
 - b) Seranın örtü malzemesi ve iscilik ücretleri de dâhil bulunacak rayic bedeli.
 - c) Seranın konstrüksiyon (iskelet) ve diğer yapı malzemesiyle, işçilik ücretleri de dâhil bulunacak rayiç bedeli.
 - ç) Isıtma, havalandırma, gübreleme, ilaçlama ve sulama tesisatı gibi seranın esaslı unsuru sayılabilecek cihaz ve tesisatın dâhil bulunacak rayiç bedeli.

A.4. Teminat Dışında Kalan Haller

- (1) Aşağıdaki haller nedeni ile meydana gelen zararlar, sigortanın kapsamı dışındadır:
 - a) Seranın kusurlu planlanmasından veya plan ve projenin kusurlu uygulanmasından meydana gelen zararlar.
 - b) Sera yapımında kusurlu malzeme kullanılması ve kusurlu işçilik nedeniyle meydana gelen zararlar.
 - c) Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çatışma (savaş ilan edilmiş olsun veya olmasın), iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler nedeniyle meydana gelen zararlar.
 - ç) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu, nükleer atıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden kaynaklanan radyasyon veya radyoaktivite bulaşmalarının ya da bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin sebep olduğu zararlar (Bu bentte geçen yanma deyimi, kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsayacaktır).
 - d) Biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak zararlar dâhil olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla, yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.
 - e) Kamu otoritesi tarafından, sera ve ürün üzerinde yapılacak tasarruflar sebebiyle, meydana gelen bütün zararlar.
 - f) Grev, lokavt, kargaşa ve halk hareketleri ve kötü niyetli hareketler ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibatı hareketlerin sebep olduğu tüm hasarlar.
 - g) Sigortalı veya fiillerinden sorumlu olduğu kişilerin kastından veya ağır kusurundan kaynaklanan zararlar.
 - ğ) Konstrüksiyon (iskelet) malzemesi tamamıyla ahşap olan seralarda meydana gelen zararlar.
 - h) Teminat kapsamındaki riskin gerçekleşmesine bağlı olarak ortaya çıkan dolaylı zararlar.
 - 1) Don ve soğuk hava nedeniyle, sigortalı unsurlarda meydana gelen hasarlar ile ürün veriminde ve kalitesinde meydana gelen eksilmeler.
 - i) Bir hasardan sonra, ürünlerin dış hava şartlarından korunacak şekilde, gerekli önlemlerin sigorta ettiren/sigortalı tarafından 24 saat içinde alınmaması sonucunda, üründe meydana gelen hasarlar ile ürün veriminde ve kalitesinde meydana gelen eksilmeler.
 - j) Dâhili su basması sonucu oluşan hasarlar.
 - k) Hastalık ve zararlılar nedeniyle meydana gelen hasarlar ile ürün veriminde ve kalitesinde meydana gelen eksilmeler.
 - Sigorta başlangıcından önce mevcut olan çatlak ve yamalı camlar, plastik örtüde yırtık, delik, uygun olmayan yama sebebiyle ortaya çıkan zararlar.
 - m) Ürünlerde meydana gelen kalite kaybı zararları.
 - n) Fırtına ve deprem nedeniyle denizin kabarması sonucu meydana gelen zararlar.
 - o) Sera içindeki ve dışındaki sulama, ısıtma, havalandırma ve güç kaynağında meydana gelecek arızalar sonucu meydana gelen zararlar.
 - ö) İş durması nedeniyle meydana gelen dolaylı kayıplar.
 - p) Plastik örtünün konstrüksiyon (iskelet) üzerine bağlantısı yapılırken meydana gelen ve / veya konstrüksiyon (iskelet) üzerine bağlantısı yapılmış olan plastik örtünün kaldırılıp yeniden aynı örtünün çekilmesinden kaynaklı örtü deformasyonları.
 - r) Dolu yağışı nedeniyle yumuşak plastik örtünün içbükey şeklinde esnemesine neden olan vuruklar.

A.5. Muafiyet ve Müşterek Sigorta

- (1) Meydana gelen zararın, sigorta bedelinin belli bir oranına veya miktarına tekabül eden kısmının tazmin edilmemesi kararlaştırılabilir.
- (2) Birinci fikrada belirtilen muafiyetin yanı sıra, sigorta ettirenin/sigortalının, belirli bir müşterek sigorta oranıyla hasara iştirak etmesi kararlaştırılabilir.
- (3) Belirlenen muafiyet ve müşterek sigorta oranı, tarife ve talimatlar ile poliçede belirtilir.

A.6. Sigorta Başvurusunun Kabulü

- (1) Tarım Sigortaları Havuzu, sigorta ettiren/sigortalı tarafından verilen bilgiler ışığında düzenlenen ön bilgi formunun, kendisine ulaşması ile Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sisteminde yer alan bilgiler ile teyit ederek kabul eder ve poliçeyi düzenler.
- (2) Başvuru sonrası yapılacak değerlendirme veya risk inceleme sonucunda, tespit edilen bilgiler ile Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sisteminde yer alan bilgiler arasında bir uyumsuzluk var ise, kayıtlar güncellendikten sonra poliçe düzenlenebilir.
- (3) Değerlendirme veya risk incelemesi gerektiren ve bu inceleme sonucunda, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigortalanması uygun görülmeyen risklere teminat verilmez.
- (4) Saksılı süs bitkisi yetiştiriciliğinde, saksı büyüklüğüne bakılmaksızın, üretim yapılan saksılar risk incelemesi sonucuna göre teminat kapsamına alınabilir.

A.6.1. Sera Sigortasında Risk İnceleme-Değerlendirme Esasları ve Risk Kategorileri

- (1) Risk inceleme aşamasında çatı plastik örtüsünün kontrol işlemleri yapılırken, sera içerisinden tespit edilemeyen durumlarda çatı plastik örtüsü oluk üzerinden kontrol edilmelidir.
- (2) Risk inceleme esnasında serada ürün yoksa ve üretici tarafından ürünün ekim dikim tarihi risk inceleme tarihinden 120 gün sonra olarak beyan edilmiş olması durumunda sera sigortalanamaz.
- (3) Sera sigortalarında, risk kategorileri belirlenirken fırtına teminatı için;
 - a) Seranın yaşı,
 - b) Serada, çatlak ve yamalı cam panellerin sayısı,
 - c) Plastik örtü malzemesinde yırtık ve delikler,
 - ç) Cam ve plastik örtü malzemesinin, konstrüksiyonla (iskelet) olan bağlantılarında kullanılan tutturucu elemanların, görevini sağlıklı bir şekilde yerine getirecek tipte ve durumda olması,
 - d) Konstrüksiyon (iskelet) malzemesi,
 - e) Rüzgâr kıranın varlığı,
 - f) Çevre betonu bütünlüğü tüm kenarlarındaki durumu,
 - g) Beşik çatılı plastik seralarda klipslerin yatay çekilmiş olması,
 - ğ) Seranın tüm kenarlarında çevre betonu ile örtü bağlantısı durumu,
 - h) Konstrüksiyon malzemesi bağlantı durumu,
 - 1) Seranın temel yapısının durumu,
 - i) Sera örtüsünde çivi kullanım durumu,
 - j) Konstrüksiyonda (kenar ya da oluk altı direklerde) kırık, eğik, hasarlı ya da tamir görmüş profil durumu,
 - k) Havalandırma sistemi.

faktörleri dikkate alınır.

- (4) Sera sigortalarında, risk kategorileri belirlenirken hortum teminatı için;
 - a) Konstrüksiyon (iskelet) malzemesi,
 - b) Konstrüksiyon malzemesi ve bağlantı durumu,
 - c) Plastik örtü malzemesinde yırtık, delikler ve parçalanmalar

faktörleri dikkate alınır.

- (5) Sera sigortalarında, risk kategorileri belirlenirken sel ve su baskını teminatı için;
 - a) Çevre duvarının, dış toprak seviyesinden yüksekliği,
 - b) Dış drenaj durumu,
 - c) İç drenaj durumu,
 - ç) Yüzey sularının uzaklaşması için sera tabanının eğimi,
 - d) Yetiştirilen ürünlerin kök bölgesinin, sera tabanından yüksekliği,
 - e) Sera zemininin, en yakın akarsu ve deniz seviyesinden yükseklik farkı,
 - f) Seranın, akarsu, göl veya denize yakınlığı,
 - g) Serada çevre duvarı (temel duvarının) varlığı,
 - ğ) Serada, örtünün çevre duvarına (temel duvarına) bağlantı durumu

faktörleri dikkate alınır.

- (6) Sera sigortalarında, risk kategorileri belirlenirken kar ağırlığı teminatı için;
 - a) Arazinin rakımı,
 - b) Oluk malzemesinin cinsi,
 - c) Oluk altı direk profil tipi,
 - ç) Yay çemberde makas-direk sayısı durumu,
 - d) Konstrüksiyon malzemesi ve bağlantı durumu,
 - e) Konstrüksiyonda (kenar ya da oluk altı direklerde) kırık, eğik, hasarlı ya da tamir görmüş profil durumu.
 - f) Yay çemberlerin oluk/kenar direği ile desteklenme durumu,
 - g) Havalandırma sistemi

faktörleri dikkate alınır.

- (7) Sera sigortalarında, risk kategorileri belirlenirken heyelan teminatı için;
 - a) Meyilli arazilerde seralarda istinat duvarı,
 - b) Sera zeminin yapısı,
 - c) Eğim, su ve benzer durumların etkisi,
 - ç) Seranın temel yapısının durumu

faktörleri dikkate alınır.

A.7. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

- (1) Sigorta aksi kararlaştırılmadıkça örtü, konstrüksiyon (iskelet) ve teknik donanım için poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, poliçenin düzenlendiği saatte başlar ve aynı saatte sona erer.
- (2) Serada yetiştirilen ürünler için sigorta teminatı, her ürün dönemine ait fidelerin ve/veya fidanların seralara dikimi ile başlar ve hasadın bitmesiyle son bulur. Bununla beraber, sigorta teminatı, poliçe bitiş tarihinden önce teminat altına alınmış ilgili unsur açısından;

- a) İskeletin, tam hasara uğraması,
- b) Sözleşmenin feshedilmesi

hallerinde sona erer.

B. HASAR ve TAZMİNAT

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettirenin/Sigortalının ve Acentenin Yükümlülükleri

- (1) Sigorta ettiren/sigortalı, rizikonun gerçekleşmesi halinde, rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren, en geç 24 saat içinde, poliçede belirtilen şekillerde; acentesine, Tarım Sigortaları Havuzu merkez adresine ya da poliçede bildirilen adreslere;
 - Adı, soyadı ve adresini,
 - T.C. Kimlik veya sigorta poliçe numarasını,
 - Rizikonun gerçekleştiği gün ve saati,
 - Hasar nedenini,
 - Rizikonun gerçekleştiği seranın bulunduğu il, ilçe, köy, mahalle ve mevkilerini

belirtmek suretiyle, hasar ihbarında bulunmak zorundadır.

- (2) Acente, kendisine yapılan hasar ihbarlarını gecikmeksizin Tarım Sigortaları Havuzu merkezine ulaştırmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük yerine getirilmediği takdirde, doğabilecek maddi kayıplar, sigorta şirketi kanalıyla sorumlusuna rücu edilerek tazmin edilir.
- (3) Diğer taraftan, sigortalı;
 - a) Tarım Sigortaları Havuzunun isteği üzerine, rizikonun gerçekleşme nedenlerini ayrıntılı şekilde belirlemeye, zarar miktarıyla delilleri saptamaya yararlı bilgi ve belgeleri gecikmeksizin Tarım Sigortaları Havuzuna veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerine vermekle,
 - b) Tazminat yükümlülüğü ve miktarının saptanması için Tarım Sigortaları Havuzunun veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperlerinin, sigorta konusu sera ve serada yetiştirilen ürün ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere izin vermekle,

yükümlüdür.

(4) Yangın hasarlarında tazminat ödemesinin yapılabilmesi için sigortalı, savcılık sonuç kararını temin edip, Tarım Sigortaları Havuzuna vermekle yükümlüdür. Ulusal, bölgesel, il veya ilçe geneli gibi geniş alanları etkileyen yangın olaylarında, sigorta tazminatı ödemesinin yapılması için savcılık kararının temin ve teslimi aranmaz.

B.2. Koruma Önlemleri ve Kurtarma

- (1) Sigorta ettiren/sigortalı;
 - a) Bu sigortayla teminat altına alınan rizikoların gerçekleşmesi halinde, zararı önlemeye, azaltmaya ya da hafifletmeye yarayacak önlemleri almakla,
 - b) Rizikonun gerçekleşmesinden zararın belirlenmesine kadar geçen zaman içinde, hasara uğrayan sera ve serada yetiştirilen ürünün gelişmesi için sigortalı değilmişçesine gereken bakımı göstermek ve bu amaçla Tarım Sigortaları Havuzu tarafından verilen talimatlara uymakla,

c) Zarar, Tarım Sigortaları Havuzu veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri tarafından belirleninceye kadar, sigorta konusu hasarlı sera ve serada yetiştirilen ürün üzerinde hasarın saptanmasını güçleştirecek veya hasar miktarını artıracak nitelikte herhangi bir değişiklik yapmamakla,

yükümlüdür.

B.3. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Tarım Sigortaları Havuzunun Hakları

(1) Riziko gerçekleştiğinde, Tarım Sigortaları Havuzu veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri, sigorta kapsamındaki maddi değerleri koruma altına almak ve zararı azaltmak amacıyla, makul ve uygun şekillerde, hasara uğrayan yere girebilirler. Tarım Sigortaları Havuzu, bu şekilde hareket etmekle, herhangi bir tazminat sorumluluğu yüklenmiş olmaz ve sözleşme hükümlerinden doğan haklarının herhangi birinden feragat etmiş sayılmaz.

B.4. Hasarın Tespiti

- (1) Hasar tespitinin doğru, hatasız ve zamanında yapılması esastır. İlgili mevzuat gereği, hasar tespit ve incelemeleri Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri tarafından yapılır.
- (2) Sigorta edilmiş sera ve serada yetiştirilen üründe, teminat kapsamında meydana gelen zararların nedeni, niteliği ve miktarı, Tarım Sigortaları Havuzu veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperi tarafından tespit edilir.
- (3) Taraflar, zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, sigortalı ikinci bir hasar tespiti yapılması için Hasar Tespit Bilgi Formunun iletildiği tarih itibariyle 7 gün içinde, Tarım Sigortaları Havuzuna yazılı olarak talepte bulunur. Tarım Sigortaları Havuzu, talebin kendisine ulaştığı tarihten itibaren 5 gün içinde, yeni bir hasar tespiti yapılması için Tarım Sigortaları Havuzu eksperini atar.

B.5. Erken Dönemde Gerçekleşen Hasarlarda Ekim / Dikim Masrafı

- (1) Hasar tespitinin doğru, hatasız ve zamanında yapılması esastır. İlgili mevzuat gereği, hasar tespit ve incelemeleri Tarım Sigortaları Havuzu eksperleri tarafından yapılır.
- (2) Sigorta edilmiş sera ve serada yetiştirilen üründe, teminat kapsamında meydana gelen zararların nedeni, niteliği ve miktarı, Tarım Sigortaları Havuzu veya Tarım Sigortaları Havuzu eksperi tarafından tespit edilir.
- (3) Aşağıda belirtilen haller, yeniden ekim/dikim kapsamı dışındadır:
 - a) Poliçede belirtilen miktarın üzerinde, ürün elde edileceğinin belirlenmesi.
 - b) Yeniden ekim/dikim koşullarının, elverişli olmadığının belirlenmesi.

B.6. Tazminat Hesabı

- (1) A.3. maddesi ile ilgili olarak; tazminat hesabında, sigorta ettirenin beyan ettiği ve değerlendirme veya risk inceleme sonucu onaylanan poliçede belirtilmiş olan sigorta bedelleri esas alınır.
- (2) Serada üretimi yapılan ürün ile ilgili tazminat hesabında; poliçede belirtilen ürünün birim fiyatı ve hasar tespitinde belirlenen ürün verimi esas alınır. Ancak, ürün verimi hiçbir şekilde poliçede yazılı değerlerden yüksek olamaz. Fazla prim alınmış ise iade edilir.

- (3) Hasar oranı, her bir unsurun, sigorta bedelinin bir oranı şeklinde belirlenir. (Hasar oranları; örtü unsurunda; yumuşak plastik, sert plastik, cam örtü türüne göre; teknik donanım unsurunda; iklimlendirme sistemleri, sulama ve drenaj sistemleri, gübreleme sistemleri, enerji sistemleri, bitki taşıma ve yetiştirme sistemleri ve diğer teknik donanım sistemlerine göre ayrı belirlenir.) Muafiyeti geçmeyen hasarlar ödenmez.
- (4) Tazminatın hesabında, her bir hasar olayında, hasar miktarından poliçede belirtilen muafiyeti aşan kısım esas alınır.
- (5) Tazminatın hesabı; tarife ve talimatlarda belirtildiği şekilde yapılır. Sigorta bedeli üzerinden hesaplanan muafiyet tutarı indirildikten sonra kalan zarar miktarı üzerinden varsa müşterek sigorta tutarı düşülerek tazminat tutarı hesaplanır. Varsa tarife ve talimatlarda belirtilen durumlarda sovtaj bedeli tazminat tutarından indirilir.
- (6) Kısmi hasarlara ilişkin ödemeler, hiçbir zaman tam hasar halinde ödenecek bedeli aşamaz.

B.7. Tazminatın Ödenmesi

- (1) Hasar dosyasının tamamlanmasından sonra, kesinleşmiş olan tazminat miktarı, en geç 30 gün içerisinde sigortalıya ödenir.
- (2) Tazminat ödeme tarihinde, muaccel hale gelen ve sigorta ettirene/sigortalıya ait tüm poliçelere ilişkin ödenmemiş prim borçları, alacaklı sigorta şirketinin beyanı doğrultusunda, tazminattan mahsup edilebilir.
- (3) Tazminat ödemeleri banka kanalı ile sigorta ettiren/sigortalı adına yapılır. Ödenen tazminat miktarının, sigortalı tarafından, bankacılık işlemlerinin gerektirdiği sürede alınmaması nedeniyle, Tarım Sigortaları Havuzu hesabına dönmesi halinde, gecikme ileri sürülerek, faiz veya munzam zarar talebinde bulunulamaz.
- (4) Yanlış veya eksik bilgilendirme sonucunda, sigorta ettirenin uğrayacağı zararlar, sigorta şirketi ve tüm satış kanalları tarafından tazmin edilir.

B.8. Tazminat Miktarının Eksilmesi veya Tazminat Hakkının Düşmesi

- (1) Rizikonun gerçekleşmesi durumunda, sigortalının/sigorta ettirenin yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu, zarar miktarında bir artış olursa, bu suretle artan kısım ödenecek tazminattan indirilir.
- (2) Sigorta ettiren/sigortalı, teminat kapsamındaki bazı risklerin gerçekleşmesine kasten sebep olur veya zarar miktarını kasten artırıcı eylemlerde bulunursa, sözleşmeden doğan hakları düşer.
- (3) Sigortalı sera ve içindeki ürünün, sigorta teminat başlangıç tarihinden önce hasara uğradığı tespit edildiği takdirde, bu hasara ilişkin tazminat talebi reddedilir.

B.9. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

(1) Rizikonun gerçekleşmesi ile sigortalı seranın herhangi bir unsurunun bütününde, tam hasar meydana geldiği takdirde, tam hasar meydana gelen unsur için, sigorta teminatı sona erer. Ancak Sera Sigortası Tarife Talimatları 2. Maddenin 7. Bendinde belirtilen hususlar çerçevesinde yeniden teminata dahil edilebilir.

- (2) Kısmi hasarlarda, sigorta teminatı, poliçede belirtilen bitiş tarihine veya yetiştirilen ürün için, bitiş tarihinden önce tamamı hasat edilene kadar, meydana gelebilecek diğer hasarlar için devam eder.
- (3) Tarım Sigortaları Havuzu, yaptığı tazminat ödemesi tutarınca, hukuken sigortalı yerine geçer ve sigorta ettirenin/sigortalının, zarardan dolayı üçüncü şahıslara karşı ortaya çıkan yasal hakları, tazmin ettiği bedel nispetinde, Tarım Sigortaları Havuzuna intikal eder. Sigorta ettiren/sigortalı, Tarım Sigortaları Havuzunun açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorunludur.
- (4) Kısmi zarar hâllerinde taraflar sigorta sözleşmesini feshedebilirler. Ancak, sigortacı fesih hakkını, kısmi tazminat ödemesinden sonra kullanabilir. Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, tarife talimatlarda belirtilen hususlar üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

B.10. Örtü Onarım Masrafları

(1) Poliçedeki teminatlara bağlı olarak sigortalı yumuşak plastik örtüde meydana gelen az ve küçük miktardaki yırtık ve/veya delinmeler sonucunda; Tarım Sigortaları Havuzu eksperi tarafından, örtüye sera bandı ile tamir edilebilir kararı verilmesi halinde örtünün onarımı için yapılacak masraflar tarife ve talimatlarda belirtilen esaslara göre ödenir.

C. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1. Sigorta Priminin Ödenmesi, Tarım Sigortaları Havuzunun Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

- (1) Bu genel şartlar çerçevesinde akdedilen sigorta sözleşmesi, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından yetkili kılınan sigorta şirketi aracılığıyla yapılır.
- (2) Sigorta ettirenin/sigortalının prim yükümlülüğünün tamamının veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa, peşinatın sözleşme yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde, poliçe teslim edilmiş olsa dahi, Tarım Sigortaları Havuzunun sorumluluğu başlamaz ve bu husus, poliçede belirtilir.
- (3) Prim ödeme borcunda temerrüde düşülmesi halinde, genel hükümler uygulanır.

C.2. Sigorta Ettirenin/Sigortalının Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

- (1) Tarım Sigortaları Havuzu; bu sigortayı, sigorta ettirenin/sigortalının ön bilgi formunda ve eklerinde yazılı beyanı ile sigorta ettirenin Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemi bilgilerine dayanarak yapar.
- (2) Tarım Sigortaları Havuzu, gerekli gördüğü her durumda, risk analizi yaparak, poliçe tanzim edilmiş olsa bile prim fiyatında artırım yapabilir.
- (3) Sigorta ettirenin/sigortalının beyanının, gerçeğe aykırı veya eksik olduğunun tespit edilmesi halinde, sözleşmenin yapılmamasını veya daha ağır şartlarla yapılmasını gerektirecek durumlarda; Tarım Sigortaları Havuzu, durumu öğrendiği tarihten itibaren, 15 gün içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak, aynı süre içinde prim farkını talep edebilir. Sigorta ettirenin, 10 gün içinde talep edilen prim farkını ödememesi halinde, sözleşme başka bir ihtara gerek kalmaksızın, kendiliğinden feshedilmis olur.
- (4) Caymanın veya feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi (fiili olarak rizikosu sona eren teminatlara ait olan hariç), kısa dönem esası üzerinden hesaplanır ve fazlası iade edilir.

- (5) Sigorta ettirenin/sigortalının, kasıtlı olarak, gerçeğe aykırı veya eksik beyanda bulunduğu ve bunun rizikonun gerçekleşmesi veya tazminat miktarına etkisi olduğu anlaşılırsa; Tarım Sigortaları Havuzu, riziko gerçekleşmiş olsa bile, tazminat ödemeksizin, sözleşmeyi feshedebilir.
- (6) Rizikonun gerçekleşmesinden sonra, sigorta ettirenin/sigortalının ihmali ile beyan yükümlülüğü ihlal edildiği takdirde, bu ihlal tazminatın veya bedelin miktarına yahut rizikonun gerçekleşmesine etki edebilecek nitelikte ise, ihmalin derecesine göre tazminattan indirim yapılır. Sigorta ettirenin kusuru kasıt derecesinde ise beyan yükümlülüğünün ihlali ile gerçekleşen riziko arasında bağlantı varsa, Tarım Sigortaları Havuzunun tazminat veya bedel ödeme borcu ortadan kalkar, bağlantı yoksa Tarım Sigortaları Havuzu, ödenen primle ödenmesi gereken prim arasındaki oranı dikkate alarak sigorta tazminatını veya bedelini öder.
- (7) Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigorta Ettirenin/Sigortalının Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

- (1) Sigorta sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra poliçe üzerinde yer alan bilgilerde veya Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemi bilgilerinde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde, sigorta ettiren/sigortalı, derhal ve makul nedenlerin varlığı halinde, en geç 10 gün içinde, durumu Tarım Sigortaları Havuzuna yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.
- (2) Poliçe bitiş tarihinden itibaren 15 gün geçtikten sonra hasar ihbarı yapılamaz.
- (3) Değişiklik, Tarım Sigortaları Havuzunun sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise,
 - a) Tarım Sigortaları Havuzu, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, 1 ay içinde sözleşmeyi feshedebilir veya prim farkını talep etmek suretiyle, sözleşmeyi yürürlükte tutabilir.
 - b) Sigorta ettirenin/sigortalının, 10 gün içinde talep edilen prim farkını ödememesi halinde, sözleşme başka bir ihtara gerek kalmaksızın, kendiliğinden feshedilmiş olur.
 - c) Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, kısa dönem esası üzerinden hesaplanır ve fazlası iade edilir.
 - ç) Süresinde kullanılmayan, fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.
- (4) Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektirir hallerden ise; Tarım Sigortaları Havuzu, bu değişikliğin yapıldığı tarihten, sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını, sigorta ettirene/sigortalıya iade eder.
- (5) Tarım Sigortaları Havuzunun, sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren değişiklik hallerinde;
 - a) Tarım Sigortaları Havuzu durumu öğrenmeden önce,
 - b) Tarım Sigortaları Havuzunun fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,
 - c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde

riziko gerçekleşirse, değişikliğin bildirilmesinde sigortalının ihmalinin bulunduğu veya kastı bulunması halinde dahi, rizikonun gerçekleşmesi veya tazminat miktarıyla beyan edilmesi gereken değişiklik arasında bağlantı bulunmadığı hallerde; tazminat, tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre ödenir. Sigorta ettirenin/sigortalının değişikliği kasten bildirmediği durumlarda, beyan eksikliği ile rizikonun gerçekleşmesi veya tazminat miktarı arasında bağlantı olması halinde, Tarım Sigortaları Havuzu, tazminat ödenmeksizin, sözleşmeden cayma hakkını kullanabilir.

Kasıt olmadığı hallerde ise; sigortalının/sigorta ettirenin, ihmal derecesine göre belirlenecek bir oranda, tazminattan indirim yapılabilir.

- (6) Sigorta ettirenin hiçbir neden yokken sözleşmeden cayma süresi, poliçe tanzim tarihinden itibaren 7 gündür.
- (7) Sigortalı unsurların, teminat kapsamı dışındaki herhangi bir risk nedeniyle, tamamen ortadan kalkması durumunda sözleşme iptal edilerek, kısa dönem esasına göre hesap edilecek prim farkı, sigorta ettirene/sigortalıya iade edilir.

C.4. Birden Çok Sigorta

(1) Sigortalanmış sera üzerine, sigorta ettiren/sigortalı, başka sigortacılarla aynı rizikolara karşı, başka sigorta sözleşmesi yapamaz.

C.5. Menfaat Sahibinin Değişmesi

(1) Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin herhangi bir suretle değişmesi ve bu değişikliğin, Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemine uygun olarak, kayıt altına alınan kayıtlar ile belgelenmesi halinde, sigortanın hükmü devam eder ve sigorta ettirenin/sigortalının, sözleşmeden doğan hak ve yükümlülükleri, değişiklik tarihinden itibaren yeni sahibine geçer.

C.6. Tebligatlar

(1) Bu genel şartlar çerçevesinde taraflar arasında yapılacak tüm tebligatlarda, Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

C.7. Sırların Saklı Tutulması

(1) Bu sözleşmenin uygulanmasında, ilgili tarafların, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun "Sır Saklama Yükümlülüğü" başlıklı, 31/A maddesi kapsamındaki sorumlulukları saklıdır.

C.8. Tahkim ve Yetkili Mahkeme

- (1) Sigorta sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak, uyuşmazlık konusu olayın üyelik tarihinden sonra meydana gelmiş olması halinde, Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurulabilir. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 12'nci fikrasında belirtilen tutara kadar olan kararlar her iki taraf için de kesindir. Sigorta Tahkim Komisyonuna başvuru ile ilgili ayrıntılı bilgi www.sigortatahkim.org adresinden edinilebilir.
- (2) Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle, ilgili taraflar aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme; Tarım Sigortaları Havuzu merkezinin veya sigorta şirketi/acentesinin ikametgâhının veya rizikonun gerçekleştiği yerin bulunduğu il merkezinde; Tarım Sigortaları Havuzu ya da sigorta şirketi/acente tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgâhının bulunduğu yerin il merkezindeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.9. Zaman Asımı

(1) Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler, hasarın muaccel olduğu tarihten itibaren iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.10. Yapılacak Değişiklikler

(1) Genel şartlar ile tarife ve talimatlarda yapılacak prim artışı gerektirmeyen değişiklikler, sigortalı lehine olması durumunda sigortacılık ilkeleri dâhilinde zeyil işlemine gerek olmadan poliçeye dâhil edilir.

C.11. Yürürlük

(1) Bu genel şartlar 01/01/2024 tarihinde yürürlüğe girer.